

L'homeopatia, ciència o placebo?

Presentació

Amb aquest treball vull poder-me informar de la teràpia homeopàtica i, alhora, poder donar-ne a conèixer les seves nocions més bàsiques, com a objectius principals. A més, també vull anar una mica més enllà i, mitjançant un tractament amb homeopatia i fent entrevistes, vull poder arribar a una conclusió sobre si és una metodologia amb resultats reals o si el seu efecte és simplement mer efecte placebo.

Metodologia

El treball s'ha dividit en dues parts. La primera, una part teòrica, on es fa una introducció a l'homeopatia com a teràpia, explicant què és, en què es basa i en què es diferencia de la medicina convencional. A continuació hi ha un apartat dedicat a entendre com treballa l'homeopatia, és a dir, el seu mètode de treball. Per acabar, s'hi expliquen els medicaments en àmbit d'ús farmacèutic, les seves característiques i propietats i el seu procés de formació.

A la segona, la part pràctica, s'ha agafat un pacient i se li ha receptat un medicament homeopàtic per intentar curar-li unes llagues bucal. Se li ha fet un seguiment i, finalment, s'ha fet una valoració del tractament.

Per tal de poder reforçar les meves pròpies conclusions, he fet un seguit d'entrevistes a persones enteses en la matèria, que també m'han ajudat a resoldre la incògnita de l'efecte placebo.

Cos del treball

Part teòrica

L'homeopatia és una alternativa a la medicina convencional. Tothom pot prendre'n ja que és totalment inofensiva a causa de les seves baixes quantitats del principi actiu. No hi ha problemes per a embarassades, nens, gent polimedicada, etc. És una teràpia reaccional, és a dir, que busca la reacció individual i adaptada de l'individu en lloc de substituir o tallar processos patològics (a diferència de l'al·lopatia, o medicina convencional, que utilitza medicaments que actuen en el sentit contrari de la malaltia, tallant o inhibint els símptomes de la malaltia).

Per fer-ho, es fan servir uns medicaments especials que es basen en uns processos de dilució i de dinamització, que consisteixen a diluir progressivament una determinada substància, que en magnituds normals causaria a l'individu sa uns símptomes patològics, de manera que el producte final que s'obté en conté una quantitat molt baixa. També és necessari fer una petita menció a l'efecte placebo, el fenomen pel qual l'estat o els símptomes d'un pacient poden millorar mitjançant el tractament amb una substància innòcua, és a dir una substància els efectes de la qual no estiguin relacionats directament amb el tractament dels símptomes de la malaltia. Perquè faci efecte, el pacient tractat ha de creure que és un fàrmac convencional, i no una substància placebo. L'explicació fisiològica per a aquest fenomen seria l'estimulació d'una zona específica del propi pacient, fent que aquest resulti capaç d'autoinfluir-se per la sensació de ser tractat o l'esperança de curar-se, fent d'aquesta manera que se'n faciliti la recuperació o que es trobi millor. Malgrat tot, no funciona ni en tots els pacients ni amb totes les malalties.

L'homeopatia es basa en tres principis: el principi de similitud, que sosté que els símptomes que causa una substància tòxica en una persona sana es poden curar amb un remei que contingui la mateixa substància causant (que causi els mateixos símptomes en el pacient malalt), és a dir, el similar es guareix amb el similar, el principi d'infinitesimalitat, en el qual es basa la fabricació de medicaments (ús de dosis reduïdes) i el principi d'individualització terapèutica, que diu que cada individu té una capacitat de reacció diferent i, per tant, cal individualitzar el tractament.

En el tractament de malalties agudes, per buscar el remei correcte (com es veurà posteriorment en la part pràctica) l'homeopatia utilitza un esquema o creu de Hering, que permet agrupar de manera breu i resumida els símptomes que una malaltia aguda està causant en un individu sa. Aquest esquema té en compte diversos factors; la localització (localització objectiva dels símptomes, que permet buscar el

---

medicament adequat que sigui específic per a una localització inflamatòria o lesional o per a un estat inflamatori o lesional), les sensacions (els símptomes subjectius que el pacient percep en la seva malaltia i la naturalesa del dolor), les modalitats (circumstàncies externes, internes o fisiològiques que fan que el pacient noti millora o empitjorament en algun dels seus símptomes), els concomitants (símptomes que apareixen durant la malaltia però no hi tenen relació) i l'etiologia (el desencadenant de la malaltia).

Part teòrica - Tractament amb homeopatia

Per dur a terme la part pràctica s'ha tractat una pacient de 16 anys que tenia molta tendència que patir l'aparició de llagues a la boca, normalment en processos d'estrès o depressius. Les llagues tenien un aspecte blanquinós i de poc diàmetre. Es va fer un estudi de la pacient tenint en compte que era un procés agut i que per tant s'utilitzaria la creu de Hering. A partir d'aquí, es va concloure que el medicament més efectiu seria el Borax (borat de sodi) a la 5CH. Es va fer un seguiment de la pacient fins que va exhaurir el medicament i es va poder observar que no s'havien presentat símptomes de millora. La meua conclusió va ser que no s'havien tingut prou en compte els desencadenants de la malaltia (l'estrès i la depressió) i que, per tant, l'únic que estàvem fent era tractar els símptomes superficials i, per consegüent, el tractament estava resultant inútil. Si haguéssim tractat els desencadenants, els símptomes superficials directament ja no s'haurien manifestat. Si haguéssim utilitzat aquests medicaments, hauríem d'haver utilitzat dilucions altes i preses més de forma més espaiada, ja que l'estrès i la depressió són símptomes més profunds.

A continuació es va fer una selecció de medicaments homeopàtics que s'haurien utilitzat com a alternativa al tractament amb l'homeopatia. Un exemple és l'Aloclair, una marca que es presenta en diverses formes: en col·lutori (líquid per glopejar), en esprai i en gel. A part d'àcid hialurònic també porta aloe vera (d'acció calmant i cicatritzadora).

Vaig poder observar que els medicaments diferien en allò que ja havia vist a la part teòrica; el principi actiu. El medicament homeopàtic, Borax, portava borat de sodi, i l'Aloclair i els altres medicaments al·lopàtics, portaven àcid hialurònic. A més, en general, els medicaments homeopàtics en forma de grànuls no porten cap mena d'indicació mèdica, a diferència dels medicaments convencionals. Això confirma el principi d'individualització. Per acabar, com que la qüestió de l'efecte placebo no m'havia quedat gaire clara, vaig fer un seguit d'entrevistes. Entre diverses preguntes, els vaig plantejar la polèmica qüestió sobre la relació entre l'homeopatia i un possible mer efecte placebo. Amb aquesta informació vaig poder veure que no tot era efecte placebo, ja que l'homeopatia també funciona en nens petits i en animals i tant els uns com els altres no tenen capacitat per autoinfluençar-se ni la maduresa suficient com per saber si allò que s'estan prenent els funcionarà o no.

Conclusions

Gràcies a aquest treball he pogut fer-me una idea més acurada de l'homeopatia, i he entès les diferències amb la medicina convencional i la seva manera de funcionar. Amb la part pràctica, he pogut comprovar (com ja havia vist prèviament en la seva metodologia) que és una teràpia molt relacionada amb la psicologia i amb el pacient, cosa que fa que encara sigui més complexa que l'al·lopatia. Per acabar, amb el recolzament de les entrevistes he pogut veure que no es redueix a mer efecte placebo, malgrat tenir-ne una petita part, com tot medicament.

Bibliografia

— AVILÉS, J. C. Prontuario de Homeopatía y terapias biológicas. Madrid: EDAF, 2002. — LACHKAR, E. La homeopatía en la farmacia. Madrid: Dolisos, 1993. — FALALA, G.; FLORIN, M. Aliviar y curar con la homeopatía. Madrid: Boiron, 1995. — Webs: -Homeopatía: — <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Homeopatía>> (consulta: 15.03.14). — <<http://www.boiron.es/homeopatía-que-es>> (consulta: 22.03.14). —<http://josefina-llargues-terapies-naturals.cat/?page_id=13&lang=es> (consulta 21.06.2014). — <http://www.homeounicista.com.ar/principal/personalidades_homeopaticas.htm> (consulta 02.08.14). — -Pseudociències: — <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Pseudoci%C3%A8ncia>> (consulta 15.03.14). -Principis de l'homeopatia: <<http://www.homeounicista.com.ar/principal/principio.htm>> (consulta 15.03.14). -Història homeopatia: — <http://www.semh.org/index.php?option=com_content&view=article&id=45&Itemid=54> (consulta 25.04.14). -Hahnemann: — <<http://www.homeoint.org/books3/hahnemann2/>> (consulta 25.04.14). — <<http://www.buscabiografias.com/bios/biografia/verDetalle/6514/Samuel%20Hahnemann>> (consulta 25.04.14). — <http://ca.wikipedia.org/wiki/Samuel_Hahnemann> (consulta 25.04.14). — -Efecte placebo: — <<http://queeslahomeopatia.com/el-efecto-placebo/>> (consulta 11.05.14). -Escoles homeopàtiques: — <<http://homeopatia-salud.blogspot.com.es/2012/12/tendencias-y-tipos-de-homeopatia.html>> (consulta 21.08.14). <https://www.biosalud.org/archivos/noticias/4homeopatia.pdf> (visitada 02.09.14) -Metodologia homeopàtica — Constitucions: <<http://www.abchomeopatia.com/que-son-las-constituciones-homeopaticas/>> (consulta 19.08.14). -Tipus sensibles: — <<http://www.abchomeopatia.com/category/ninos/>> (consulta 21.08.14). -Medicaments homeopàtics: <<http://www.naturisima.net/index.php/133-medicina-alternativa/homeopatia/18518-los-medicamentos-homeopaticos>> (consulta 25.05.14). <<http://www.biosalud.org/archivos/noticias/4medicamento%20homeopatico.pdf>> (consulta 25.05.14). — <<http://www.escueladehomeopatia.com.ar/farmacotecnia/unidad00.html>> (consulta 25.05.2014). -Tintura mare: — <<http://www.homeosite.org/homeopatia52.htm>> (consulta 21.06.14). -Tipus de dilucions: — <<http://farmaciahomeopaticabio-homedic>

---

blogspot.com.es/2012/06/que-es-la-homeopatia-lahomeopatia-es.html> (consulta 21.06.14). -Procés de formació d'un medicament: — <<https://www.youtube.com/watch?v=afCMTmERI1U>> (consulta 21.06.14).